

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/160/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615202840
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3615202840.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a sudkýň JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu V. J., a.s., IČO: XX XXX XXX, so sídlom v L., R. D. 7, zastúpeného advokátom E. C. R., proti žalovanej H. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., P. XXXX/XX, o zaplatenie 602,01 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 16. novembra 2015, č.k. 2C/7/2015-20, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **z r u š u j e** a spor tejto časti **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom zo dňa 16. novembra 2015 č.k. 2C/7/2015-20 súd prvej inštancie uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 412,01Eur, úrok z omeškania vo výške 5,50% ročne zo sumy 412,01 Eur od 11.10.2013 do zaplatenia, a náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v sume 42,69 Eur a zaplateného súdneho poplatku vo výške 13,28 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žaloba žalobcu je čiastočne dôvodná. Dokazovaním bolo preukázané, že žalovaná požiadala žalobcu o úver vo výške 500 Eur, zaviazala sa zaplatiť za poskytnutý úver odplatu v sume 190 Eur, celková dlžná čiastka tak predstavuje sumu 690 Eur. Úver bol poskytnutý za celkový úrok vo výške 20% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov. Žalovaná sa v zmluve zaviazala úver splácať v 13 mesačných splátkach, v prvých 3. mesačných splátkach vo výške 2,50 Eur a v 10 mesačných splátkach vo výške 68,25 Eur, pričom prvá splátka je splatná 10. deň po uzavretí zmluvy, každá ďalšia až do úplného zaplatenia je splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Priemerná RPMN je 47,29%. RPMN činí pri splatnosti na 13 mesiacov 67,70%. Predmetom konania bol záväzok žalovanej, ktorý vznikol zo zmluvy o úvere. I keď zmluva o úvere predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka), predmetná zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou, teda na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), a to cez odkaz podľa ustanovenia § 1 ods. 2 druhá veta Obchodného zákonníka. Po preskúmaní spornej zmluvy o úvere súd zistil, že táto neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý musí byť výslovne uvedený. Uvedenie počtu splátok a termíny splátok v zmluve nemôže nahradiť údaj o konečnej splatnosti úveru, pretože povinnosť uviesť výšku, počet a termíny splátok v zmluve zakotvuje § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Úver sa tak v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vychádzajúc z uvedeného je potom podľa jeho záveru žalovaná povinná vrátiť žalobcovi len hodnotu toho, čo jej žalobca poskytol, bez akéhokoľvek navýšenia (bez úrokov, bez poplatkov, zmluvných pokút a pod.). Žalobca poskytol žalovanej úver v sume 500 Eur a žalovaná zaplatila celkovo sumu 87,99 Eur. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná dlhuje sumu 412,01 Eur (500 Eur mínus 87,99 Eur). Preto uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 412,01 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 412,01 Eur od 11.10.2013 do zaplatenia. Nakolko

žalovaná je v omeškaní so zaplatením peňažného dlhu, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi popri istine aj úroky z omeškania. Vo zvyšku žaloba zamietol. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

2. Proti tomuto rozsudku do výroku o uložení povinnosti podala žalovaná včas odvolanie. Navrhla, aby predmetný výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo zmenil tak, že jej uloží zaplatiť žalobcovi 207,26 Eur. Podľa jej názoru je predmetné rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení veci vzhľadom na chýbajúce skutočnosti, ktoré žalobca neuviedol celé, a ktoré majú vplyv na nesprávne skutkové zistenia uvedené vo výroku rozsudku. Uviedla totiž, že súčasne s uzatvorením zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX došlo dňa XX.XX.XXXX k uzatvoreniu Zmluvy o poskytovaní domáceho servisu, na základe ktorej jej mal byť poskytovaný domáci servis za odmenu žalobcovi vo výške 204,75 Eur. Zmluvu o DS považuje za doplnkovú službu k zmluve o úvere a na uvedenom nič nemení skutočnosť, že Zmluva o DS bola podpísaná na osobitnej listine, keďže z obsahu zmluvy o DS jasne vyplýva, že ide o zmluvu závislú od zmluvy o úvere. Jej predmetom malo byť poskytovanie konzultačných a nadštandardných služieb, ktoré spočívajú v starostlivosti o klienta, a to najmä služba spočívajúca v preberaní a zaúčtovaní peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky úveru, vedenie a kontrola splátkového kalendára, upozornenia na termín splátky a prípadné následky nesplácania. Z materiálneho hľadiska ide o platbu spojenú s poskytnutím úveru a predstavuje poplatok. Z uvedeného je podľa jej názoru zrejmé, že k odplate za úver, ktorý je uvedený na prvej strane zmluvy o úvere vo výške 190 Eur, je nevyhnutné pripočítať aj sumu za domáci servis v celkovej výške 204,75 Eur (pričom tieto náklady ani nie sú započítané do RPMN). Týmto spôsobom dochádza zo strany žalobcu k obchádzaniu zákona 129/2010 Z.z., ale aj ustanovenia § 53 ods. 6 OZ, čo má s poukazom na § 39 OZ za následok neplatnosť Zmluvy o DS pre obchádzanie zákona a tiež aj pre rozpor s dobrými mravmi, pokiaľ ide o výšku odplaty za domáci servis. V zmysle § 457 OZ, ak je zmluva neplatná, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému, čo podľa nej dostal. Poukazuje na Splátkový kalendár. Matematickým odpočítaním z riadku celkom splatná suma 690 Eur Splátkového kalendára a sumy 602,01 Eur uvedenej v poslednom riadku v časti Úver Splátkového kalendára vyjde rozdiel 87,99 Eur. Je potrebné k sume 87,99 Eur pripočítať aj celú sumu zaplatenú na domáci servis, t. j. 204,75 Eur. V skutočnosti teda na istinu zaplatila sumu 292,74 Eur. Žalobca má právny titul na sumu 207,26 Eur. V závere doplnila, že sa nachádza v ťaživej sociálnej situácii a aktuálna finančná situácia nie je natoľko priaznivá, aby celú žalovanú sumu zaplatila v hotovosti, žiada preto súd, aby jej umožnil splácať dlh v splátkach po 20 Eur mesačne.

3. K odvolaniu sa vyjadril žalobca. Žiadal Krajský súd v Trenčíne o potvrdenie rozhodnutia. Uviedol, že nemôže súhlasiť s tvrdeniami žalovanej v odvolaní, nakoľko sa nezakladajú na pravde. Hlavný rozpor badá v tvrdení, že by žalovaná mala uhradiť vyššiu sumu, ako deklaruje on, ďalej v tvrdeniach žalovanej ohľadom Zmluvy o poskytovaní domáceho servisu. Zastáva názor, že žalovaná skutočnosti uvedené v odvolaní mohla predložiť počas konania pred súdom prvej inštancie, pričom takto použitý dôkaz nenapĺňa znaky uvedené v § 205a Občianskeho súdneho poriadku, a preto ho nepovažuje za odvolací dôvod. K tvrdeniam žalovanej v odvolaní uviedol, že žalovaná si svojim podpisom samostatnej žiadosti o poskytnutie domáceho servisu objednala službu Domáci servis ako ďalšiu službu z portfólia služieb poskytovaných žalobcom. Žalovaná si doplnkovú službu - Domáci servis zvlášť a dobrovoľne objednala. Uzavretie Zmluvy o poskytovaní domáceho servisu v žiadnom prípade nie je podmienkou na získanie spotrebiteľského úveru, táto zmluva preto nie je predmetom tohto súdneho konania. Jeho tvrdenie potvrdzuje aj Rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie, Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave, číslo konania: P/0390/01/2012 zo dňa 06.11.2012, Národnej banky Slovenska, Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/798/2014-71. Zmluvu o poskytovaní domáceho servisu považuje za samostatný právny úkon, nie je predmetom tohto konania. Nie je možné započítať úhrady na jeden platný právny úkon na druhý platný právny úkon tak, ako sa o to snaží žalovaná vo svojom vyjadrení.

4. Po podaní odvolania dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý okrem iného zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (O.s.p.), podľa ktorého súd prvej inštancie postupoval v predmetnom spore. Ustanovenie § 470 ods. 1 CSP určuje, že ak neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ods. 2 právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací spor preskúmal podľa Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z., (ďalej len CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť z týchto dôvodov:

6. Podanou žalobou sa žalobca proti žalovanej domáhal zaplata 602,01 Eur spolu s úrokom z omeškania. Súd prvej inštancie v spore postupoval podľa v súčasnosti zrušeného právneho predpisu O.s.p. Odvolací súd preto správnosť konania súdu prvej inštancie preskúmal podľa príslušných ustanovení zrušeného O.s.p. účinného v čase podania odvolania (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

7. Prejednávaná vec sa za splnenia podmienok podľa § 200ea ods. 1, 2 O.s.p. považovala za drobný spor. Pre drobné spory platilo, že súd mohol rozhodnúť bez pojednávania podľa § 115a ods. 2 O.s.p., čím sa mal dosiahnuť hospodárnejší a efektívnejší postup v konaní. V prípade, ak súd rozhodoval bez nariadenia pojednávania, bolo procesnou povinnosťou súdu vykonať poučovaciu povinnosť voči stranám sporu podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

8. Podľa § 120 ods. 4 v tom čase účinného O.s.p. „súd je povinný okrem vecí uvedených v ods. 2, poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť, alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr, súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr, sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.“

9. Ust. § 120 ods. 4 O.s.p. bolo vyjadrením koncentrácie občianskeho sporového súdneho konania prejavujúcej sa v možnosti účastníkov konania (strán sporu) predkladať skutočnosti a dôkazy vrátane určenia momentu na ich predkladanie. Dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednávacou zásadou, ktorá úzko súvisí s povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou. Účastníci konania (strany sporu) mali možnosť predkladať skutočnosti a dôkazy najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej v konaní, ktoré prebieha bez pojednávania, alebo do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie v konaní, ktoré prebieha s pojednávaním, alebo do skončenia prvého pojednávania v konaní podľa § 118a ods. 1 O.s.p. Ak tak neurobili, možnosť predkladať skutočnosti a dôkazy stratili. Strata tejto možnosti sa prejavila tým, že na skutočnosti a dôkazy označené a predložené po zákonom momente, súd v ďalšom konaní vôbec neprihliadal. Poučovacia povinnosť súdu podľa § 120 ods. 4 O.s.p. vyplývala priamo z tohto ustanovenia.

10. Zo spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie rozhodol v spore bez nariadenia pojednávania podľa § 115a ods. 2 O.s.p. postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. a vo veci verejne vyhlásil rozsudok. Preskúmaním zákonnosti konania predchádzajúceho verejnému vyhláseniu rozsudku odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie nespĺnil svoju zákonnú poučovaciu povinnosť podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

11. Súd prvej inštancie písomne vyzval žalovanú, aby sa vyjadrila ku skutkovým aj právnym tvrdeniam žalobcu v doručenej žalobe do 15 dní, a žiadal, aby vo vyjadrení uviedla návrhy na dokazovanie a predložila listinné dôkazy. Ako následok nespĺnenia povinnosti vyjadriť sa v lehote uviedol, že bude predpokladať, že s návrhom (žalobou) súhlasí podľa § 101 ods. 3 O.s.p. Žalovaná výzvu prevzala 28.10.2015. Dňa 13.01.2016 došlo súdu vyjadrenie žalovanej, kde dcéra žalovanej uviedla, že žalovaná sa k žalobe v lehote nevyjadrila, lebo sa vyjadriť nevie, v právnych veciach sa nevyzná a nemá peniaze na poradu s právnikom. Zároveň uviedla, že hoci podala vyjadrenie neskoro, súd isto každý deň rieši veľa podobných sporov práve so žalobcom. Ďalej vo vyjadrení označila skutočnosti a predložila dôkazy ako v odvolaní.

12. Odvolací súd konštatuje, že za splnenie poučovacej povinnosti súdu podľa § 120 ods. 4 O.s.p. nemožno považovať výzvu na vyjadrenie sa k žalobe (v lehote 15 dní) adresovanú odvolateľke, nakoľko táto neobsahovala poučenie o zákonnej lehote predkladania a označovania skutočností a dôkazov (do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie), a najmä neobsahovala poučenie o následku neoznačenia a nepredloženia tvrdení a dôkazov podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a to, že na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada, a že sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a O.s.p.

13. Účinky splnenia poučovacej povinnosti súdom vo vzťahu k stranám sporu nenastali. Preto, ak žalovaná skutočnosť a dôkazy označovala a predkladala po vyhlásení rozhodnutia súdu prvej inštancie v podaní doručenom súdu 13.01.2016 a potom v odvolaní, nejde o nespôsobilý odvolací dôvod, ako sa domnieva žalobca.

14. Nesplnenie povinnosti podľa § 120 ods. 4 O.s.p. považoval odvolací súd za vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Postup súdu prvej inštancie podľa tohto ustanovenia sa predpokladá pred vyhlásením rozhodnutia vo veci samej. Nesplnením poučovacej povinnosti postupom súdu v sporovom konaní súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Táto vada konania je výrazná v danej veci - v spore s ochranou slabšej strany, kde poučovacia povinnosť súdu o procesných právach a povinnostiach plní osobitnú funkciu.

16. Naplnenie tejto osobitej funkcie sleduje aj súčasná právna úprava postupu súdu v individuálnych spotrebiteľských sporoch (§ 290 až 300 CSP), ktorej účelom je vo zvýšenej miere chrániť spotrebiteľa, čoho súčasťou je aj extenzívna (rozširujúca) úprava poučovacej povinnosť súdu vo vzťahu k spotrebiteľovi uvedená v ust. § 292.

17. S poukazom na skutočnosť, že rozsudok súdu je v napadnutej časti nesprávny, odvolací súd podľa 389 ods. 1 písm. b/ CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP mu spor vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. Po vrátení veci súd prvej inštancie rozhodne opätovne a v konaní pred rozhodnutím vo veci samej dodrží poučovaciu povinnosť podľa § 292 CSP. Vec prejedná takým procesným postupom, aby stranám sporu bola poskytnutá možnosť realizovať Ústavou SR a Civilným sporovým poriadkom zaručené procesné práva, pričom sa bude zaoberať aj prípadnými námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi žalobcu a žalovanej.

19. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

20. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné .

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací žaloba) (§ 428 C.s.p.).